

Satversmes tiesa ierosina lietu par zāļu iegādes izdevumu kompensācijas kārtību

Satversmes tiesas 1. kolēģija vakar, 23. septembrī, ir ierosinājusi lietu „Par Ministru kabineta 2006. gada 31. oktobra noteikumu Nr. 899 „Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība” 100. un 100.¹ punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. pantam”.

Satversmes 91. pants noteic, ka visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā un cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.

Apstrīdētās normas noteic, ka pacientam noteiktos gadījumos tiek kompensēti zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumi, bet ne vairāk kā 10 000 latu apmērā vienam pacientam 12 mēnešu periodā. Ja paredzamie izdevumi ir lielāki, tiek noteikts kompensācijas limits par vienu zāļu iepakojumu, starpību sedz pacients.

Lieta ir ierosināta pēc Administratīvās rajona tiesas pieteikuma. Tiesa izskatīja lietu, kurā paciente lūdza noteikt viņai nepieciešamo zāļu iegādes izdevumu kompensāciju 100% apmērā. Starpība starp zāļu izmaksu un kompensācijas apmēru esot lielāka par diviem tūkstošiem latu, turklāt zāles nepieciešamas pacientes dzīvības uzturēšanai. Pacientei esot izveidojusies rezistence pret lētākām zālēm, kuru iegādes izdevumi tiek kompensēti pilnā apmērā, tādēļ dārgāko zāļu lietošana esot vienīgā alternatīva. Valsts sedzot tikai divdesmit divus procentus no zāļu iegādes cenas.

Administratīvā tiesa norāda, ka apstrīdētās normas esot pretrunā ar vienlīdzības principu, proti, personām ar vienu un to pašu slimību, kuras ārstēšanā ir nepieciešama tādu zāļu lietošana, lai uzturētu pacienta dzīvības funkcijas, ir noteikti atšķirīgi zāļu iegādes kompensācijas apmēri. Šādai atšķirīgai attieksmei neesot leģitīma mērķa. Tiesa pieļauj, ka kompensācijas apmēra noteikšanas kārtība var ietvert arī nosacījumus, kas ierobežo personas tiesības pretendēt uz 100% zāļu iegādes kompensāciju, bet Ministru kabinetam šajā gadījumā bija jāvadās ne tikai no valsts budžetu regulējošiem likumiem, bet arī no taisnīguma, vienlīdzības un samērīguma principiem.

Ministru kabinets ir uzaicināts līdz 2008. gada 25. oktobrim iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu, savukārt lietas sagatavošanas izskatīšanai termiņš ir 2008. gada 24. decembris.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274